

SVĚTOVÝ DEN VODY

Ástřední, 20 března 2018

Voda, a hlavně pitná nezávadná voda, je jedním z největších bohatství, které nám naše planeta dává, a i z těchto vod byl roku 1993 Organizací spojených národů 22. března vyhlášen Světovým dnem vody. V tento den si zároveň připomínáme, že na světě je přes miliardu lidí, kteří mají nedostatek pitné vody a jsou na svém zdraví.

Podle oficiálních zdrojů se 80 % procent odpadní vody, kterou lidstvo vyprodukuje, vrací zpět do ekosystému bez toho, aby byla upravena nebo znovu použita. 1,7 miliardy lidí využívá zdroje pitné vody kontaminované fekáliemi, které mohou způsobit cholera, úplavici, tyfus nebo obrnu. Více jak 663 milionů lidí nemá přístup k bezpečnému zdroji pitné vody. Do roku 2050 bude mít téměř 70 % lidí ve městech (ve srovnání s dnešními 50 %). A právě v rozvojových zemích nemají adekvátní infrastrukturu a zdroje pro efektivní a udržitelné využití odpadních vod. Přitom množství jsou obrovské. Bezpečně upravené odpadní vody mohou sloužit jako zdroj energie, i v dalším recyklovatelných materiálů. Jedním z největších problémů hospodaření s vodou budou do budoucna rozvířící se nárůky mezi její spotřebou a dostupností. V České republice sice klesá spotřeba pitné vody, zároveň ale v důsledku probíhající změny klimatu klesá i dostupnost vody. Voda u nás není v dobré kondici, protože velká část povrchových vod je kontaminována splachy z polí a odpadními vodami.

V důsledku probíhající změny klimatu, která přináší extrémní projevy počasí, je kromě povodní nutno zvládat i dlouhotrvající sucha. Jen si vzpomeňte, na minulá léta. A právě technologické inovace budou jedním z nástrojů, který pomůže minimalizovat dopady sucha a nedostatku vody na lidské životy a zdraví, životní prostředí, ekonomiku a společnost. Hlavní je udržet vodu v krajině, nejlépe přírodním blízkým opatřením, jako jsou zdravé a pestře Naopak změnat by se měla plocha nevhodně obdělávané zemědělské půdy. Ta nejen, že zachycuje méně vody, ale každým rokem tuto schopnost ztrácí. Právě problémy se zadržováním vody v krajině a nakládání s vodou v přemýšlení i domácnostech považuje za jeden z klíčových problémů Strategický rámec České republika 2030. Ten kromě jiného navrhuje, aby se po ukončení smluv se zahraničními partnery vrátilo provozování vodárenské infrastruktury do pravomoci státu a státu. Ono úsporné nakládání s vodou nebylo v České kotlině po staletí důležitým tématem. Naopak mírné podnebí s dostatkem srážek bylo vhodné pro úspěšné zemědělství a pro rozvoj hospodářsky vyspělé země.

"Rostliny zavlažuje kapkou po kapce systém plastových trubek, v pračkách i na chodcích protéká výhradně dešťová voda a na polích roste speciální suchomilné obilí..." Ano, i tak by mohla vypadat česká realita za pár desítek let. Mj. takto totiž funguje vodní hospodářství v Izraeli, které popisuje kniha "Budiž voda", Setha M. Siegela. Tato pouštní země se srovnává s nepříznivými podmínkami a je schopná provozovat životaschopné vodní hospodářství. "Izrael je zemí, která se s nedostatkem vody potýká po celou dobu své existence. Přesto tato země dokázala vyřešit vlastní problémy s vodou. A dokonce jí má takový nadbytek, že dodává vodu sousedním zemím. A navzdory velmi omezeným zdrojům vody, rychle rostoucí populaci i ekonomice, a mnohdy nepřátelsky naladěným sousedním zemím, si dlouhodobě udržuje náskok v oblasti vodohospodářských inovací. Je a neuvěřitelné, jak lze změnit vyprahlou zemi ve vodní velmoc.

Stát Izrael je tak daleko, že vodu prohlásil za kolektivní majetek. Druhou polovinou v receptu na úspěch byla sázka na chytré řešení, zejména v zemědělství, která přinesla přelomové inovace. Jedním z nich bylo zdokonalení zalévání pomocí kapkové závlahy. Přitom nám se spotřebou extrémně malé množství vody, doslova jednotlivé kapky. Došlo také na řešení suchu odolných odrůd nebo na technologie na odsolování vody. Díky maximálně úspornému nakládání s vodou se jako vedlejší produkt podařilo vybudovat životaschopný přemýšlení zaměřený na vodní technologie. Dnes izraelské firmy představují jedničku ve vodních technologiích a vyvážejí svět nejen závlahové systémy, ale i systémy pro měření spotřeby vody nebo dokonce snímání data.

Další izraelskou inspirací může být propracovaný systém nakládání s odpadní vodou, jak v zemědělství, tak v přemýšlení. Podobný systém je i u distribuce pitné vody, kde si dovozí jen šest procent ztrát v rozvodné síti. To ztráty v pražské síti dosahují hodnoty kolem 20 %, přelomové dvacetileté byly ale tyto ztráty dokonce více než dvojnásobné. Právě rounou roční spotřebu pitné vody na obyvatele Prahy PVK (Pražské vodovody a kanalizace) zveřejnily naposledy v roce 2016. Tehdy ji vyčíslily na 39,5 metru krychlových, tedy 108 litrů. V porovnání s ostatními regiony jde o nejvyšší spotřebu v Česku... Musíme přestat vodou plýtvat - pokud je třeba, nějakou máme! zdroj: internet